

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima
Metamorphosis, Et Novi Genesis**

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput I. Evigilat homo vetus, sonitu tubæ sepulchralis, citantis eum ad
Judicium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](#)

DE JUDICIO.

73

jam prope exanimis omnibus artubus
trepidabat: quasi non audiret loquentem
de Judicio, sed ipse jam staret judican-
dus. Quæ cuncta paucis his verbis ex-
pressit D. Lucas. Disputante autem illo
(nimirum Paulo) [a] de Justitia & ca-
stitate, & de Judicio futuro, tremefac-
tus Felix, respondit. Quod nunc atti-
net, vade; tempore autem opportuno
accersam te. Quod si ita tremuerit
Ethnicus, quid nisi sperem à te lector Ca-
tholice, hoc tragico argumento injicien-
dum timorem Domini, qui est Initium
Sapientia, hoc est, principium Gratia.

CAPUT I.

Evigilat homo vetus sonitu eubæ sepul-
chralis, citantis eum ad Ju-
dicium.

NULLARE vel citius, vel facilius ex-
citabitur è suo, quo sopitus est ve-
terno, homo vetus, dum obstrictus
est lethali noxa, quam si ejus auribus
insonet ultima mundi tuba. Perce-
perat

E

a Act. 24. 25.

perat illius tubæ clangorem aut propheticâ Sophonias , ideo diem Judicii , [a] *Diem tubæ & clangoris* appellavit. Quod & Christus confirmat juxta ac Paulus : Christus in verbis : [b] *Et mittet Angelos suos cum tuba & voce magna.* D. Paulus [c] *In momento , in ictu oculi , in nonissima tuba , canet enim tuba , & mortui resurgent incorrupti.* De hac tuba loquitur D. Gregorius : [d] *Vox tubæ terribilis , cui omnia obedientia elementa , quæ petras scindit , inferos aperit , portas æreas frangit ; vincula mortuorum disrumpit.* Dubitatur an unica tantum , an plures in flandæ sint tubæ , cum dicat Christus : *Mittet Angelos suos cum tuba :* Si mittendi sint plures Angeli , plures in flandæ videntur tubæ. D. Chrysostomus , Anselmus & alii censem , plures mittendos Angelos , & singulos cum suis tubis. Sunt qui existimant Archangelos singulos , qui fuerunt tutelares

Præ-

a *Soph. c. 1. 16.* b *Matt. 24. 31.*c *Act. 15. 52.* d *1. ad Corinth.*

Præsides Provinciarum, in singulis,
quas custodierint Provinciis, tubam
inflaturos. Itaque per totum Bel-
gium tubam inflabit Archangelus
custos Belgii, alii per suas Provin-
cias. Hic porrò tubarum strepitus,
paululum ante Resurrectionem inci-
piet, & audietur à mortuis, vi & ope
animarum, quæ sonos sentiunt, &
colores, non secus atque Angeli, &
offerent se corporibus suis, quæ eo-
dem temporis puncto instaurabun-
tur, & suis restituentur animabus,
simulque perstrepentium tubarum
fragores exaudient. Præter tubam,
putant aliqui, adhuc edendam sono-
ram per orbem universum vocem à
tubæ sonitu distinctam : [a] cùm di-
cat D. Paulus : *Ipse Dominus in jussu,*
in voce Archangeli, in tuba Dei. Pu-
tant ergò aliqui immensam quan-
dam, & latè resonantem vocem, &
articulatam efformandam, videlicet
illam Ecclesiæ familiarem : *Surgite*
mortui, & venite ad Judicium. Hæc

E 2

VOX

a Thess. 1. 15.

vox & tuba talem edet sonitum, qualis ab initio mundi usque ad illam horam non fuit auditus. Erit fragor, qui obstupescendo murmure per montes & valles, per aspera saxorum, ad plana camporum, per silvas & tefqua, per pagos & oppida, per terras omnes, mariaque omnia latè remugiet, ac rauco boatu personabit. Hic ipsæ tubæ clangentis sonus ad summa usque cœlorum pervadet, ut inde deducat beatas omnes illas animas, quæ post redivivum Salvatorem ad eam usque horam admissæ fuerunt in colum, ut antiquum cum corporibus suis connubium meliore coditione redintegrent. Idem illud tonitru totis illis Inferorum cavernis reboabit, abducetque omnes reproborum animas, quæ ab ortu rerum ad illud tempus illuc descenderunt. Illa tuba se pulchra omnia aperiet, & deposita corpora, ab omnibus elementis integra atque inviolata reposcet. Verè dici potest illa dies belli, & stragis, & sanguinis, dies, quæ toti orbi rupta pace,

pace, sed præcipue improbis, bellum
æternum indicet. Atque adeo in hu-
jusce rei signum tubæ per sepulchra
regionum perstrepent, & clangorem
bellicum edent, adeò horribilem, ut
ad imos usque antipodes audiendus
sit, & ad illius auditum, quidquid hic
in terris prosternendum. Quale erit
spectaculum ad primum hujus tubæ
sonitum, non ut olim tantum muros
Jerochontinos, sed pyramydes excel-
lentissimas concidere, montes altissi-
mos tremere, inferorum claustra re-
serari, mortuos sepulchretis egredi,
ac totum mundum timore concuti?
Tunc verum erit illud paradoxum:
*Veniet tempus, quo damnati nolent egre-
di ex inferno, & beati nolent manere
in cœlo. Damnati nolent egredi ex
Inferno, partim ne videant faciem ful-
minatricem Judicis, partim ne sub-
eant probrum publicum condemna-
tionis, partim ne cogantur assumere
corpora, quibus præter animæ pœnas,
novas alias luant, adeoque duplices.
Beati contra optabunt egredi ex cœ-*

78 DE JUDICIO.

lo, tum ut oculis suis aspiciant Judicem, & auribus percipient illam optatissimam & expectatissimam sententiam, venite Benedicti; tum ut corpori suo jam glorioso uniantur: utinam tuba illa terribilis insonaret auribus nostris, dum jacemus moliter inter cygneas plumas, & nescio quas vel læva mente cogitationes volvimus, vel levi corde desideria concipimus. Utinam in mediis conviviis, dum toto mento & mente sumus effusi in cupedias, & patinas, & struices, & calices, & cantharos, iterum streperet illa tuba. Si velis lætis auribus excipere illam formidandam, quam tum in die tribulacionis inflabit tubam Divina Justitia, audi tubam illam Jubilæi, quam nunc in die salutis inflat Divina Misericordia. Quoties dum solus in cubiculo lectitas pium codicem, dum in sacro tribunali errata sacerdoti exponis, dum mensæ accumbis Eucharisticæ, dum verbum Dei è cathedra audis, Divini Spiritus instinctu, afflatusque

tuque cœlesti, percipis insonantem
animo illam Misericordiæ tubam:
[a] *Hora est jam nos de somno surgere,*
Nunquam Deus aliquem gravius ca-
stigat, vel etiam subito mori permit-
tit, quin Misericordiæ suæ tubam, quæ
officii eum moneat, & ad resipiscen-
dum moveat, præmittat. Ideo tam se-
rò monet David : [b] *Hodie si vocem*
eius audieritis, nolite obdurare corda
vestra. Non dicit si audieritis in Pa-
schate, quo lex jubet quemque Sacra-
mento expiatorio animum purgare,
si post annum, si post mensim, ne qui-
dem si cras. Sed *hodie si vocem eius au-*
dieritis, id est tubam invitantis Mis-
ericordiæ ad gratiam, ad vitam, ad per-
fectionem, ad salutem: Nolite obdurare
corda, nec obturare aures. Plerumque
enim caro constat hic esse surdum. Id
olim expertus est maximo suo dam-
no, utpote animæ suæ exitio, nobilis
quidam de quo commemorat S. Bo-
naventura in vita S. Francisci. Hic ut
erat vir gnaviter impius, lethali cor-

E 4 . reptus

a Rom. 12. 11. b Psal. 94. 8.

reptus est morbo, quocum infestare-
tur, unicum sibi de legit in illa necessi-
tate perfugium, D. Franciscum, qui
fortè in eadem commorabatur civi-
tate. Franciscus paucis ad Deum susis
precibus, homini morbido restituit
valetudinem: quem in columem serio
admonuit, ut serio resipiseret, ad fru-
gem rediret, ne quæ ei redditum erat
salus corporis, esset interitus animæ.
Promisit; sed promissi, simul & Dei,
& à Deo obtenti immemor beneficii,
rediit canis ad vomitum, sus ad volu-
tabrum, revolvitur ad pristina scelera.
Sed non gratis fuit Deo ingratus. Nam
cum nocte quadam in plumbeo jace-
ret, & quiesceret strato, nescio quo
infortunio, indubie Divino consilio,
tectum domus corruit, eumque som-
no, vitiisque sepultum improviso ob-
trivit, nec prius oculos aperuit, quam
ubi se è plumis reperit in flammis,
è lecto in orco.

OBSERVATIO MORALIS.

Alia erit vox Dei ultimo mundi
die, alia est modò, cùm est dies salutis.

Tunc

Tunc erit tempus belli, nunc est tempus pacis. Tunc vox Dei erit tuba, nunc est aura, tunc erit tubæ sonitus, nunc est auræ sibilus, tunc erit sonitus terribilis, jam sibilus tenuis; Sic eum percepit Elias, (a) *Post ignem sibilus aura tenuis.* Ne tunc horreas tubæ sonitum, nunc audi auræ sibilum. Quælibet inspiratio Sancti Spiritus, est cælestis auræ sibilus: si percipias hunc ex alto sibilum, erit ad animi jubilum, quia erit pro animo Jubilæum. Hic sibilus est vox Misericordiæ, quæ nunc loquitur minaciter, ut timeas, nunc suaviter ut diligas, nunc fortiter ut doleas, nunc hilariter ut gaudeas. Insonat variis locis, Salomoni in lecto, Saulo in campo, dicens Saule, Saule; Augustino in horto, cum audiret: Tolle, tolle; Francisco in templo, Huberto in sylva. Cave ad eam vocem sis surdus, quia sæpe ab illa dependet tua salus. Non percepisse hunc tenuis auræ sibilum, fuit multis ad exitium.

E 5

CA-

a 3. Reg. 19. 12.